

УДК 336.71

ОСНОВНІ ПІДХОДИ ДО ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ БАНКУ

Студ. Т.О. Божко, гр. МгФМ-1-17

Науковий керівник доц. Н.В. Цимбаленко

Київський національний університет технологій та дизайну

Мета і завдання. Мета дослідження – дослідити основні підходи до визначення поняття фінансової стійкості банку. Досягнення визначеної мети передбачає виконання таких завдань: проаналізувати сутність категорії «фінансова стійкість банку»; систематизувати основні підходи до визначення фінансової стійкості банку.

Об'єкт та предмет дослідження. Об'єктом дослідження є фінансова стійкість банків. Предметом дослідження є теоретико-методичні основи дослідження фінансової стійкості банку.

Методи та засоби дослідження. В процесі дослідження використані методи: семантичного аналізу, аналізу та синтезу, економіко-математичного моделювання.

Наукова новизна та практичне значення отриманих результатів.

Узагальнено підходи науковців до визначення сутності фінансової стійкості банку.

Результати дослідження. В економічній літературі немає єдиного підходу до визначення поняття фінансової стійкості банку. Нерідко його ототожнюють з такими економічними поняттями, як надійність, платоспроможність, ліквідність. Деякі науковці стверджують, що фінансова стійкість банку визначається рівнем його ліквідності та платоспроможності [4]. Інші підкреслюють, що стійкість банку залежить від збалансованості його активів і пасивів, якості кредитно-інвестиційного портфеля і кількості клієнтів [6, с. 87].

Водночас, О.В. Васюренко та К.О. Волохата сформулювали наступне визначення фінансової стійкості банку: це динамічна інтегральна характеристика спроможності банку як системи трансформування ресурсів та ризиків повноцінно (з максимальною ефективністю та мінімальним ризиком) виконувати функції, витримуючи вплив чинників зовнішнього та внутрішнього середовища [1].

Деякі учені ототожнюють фінансову стійкість банку з такими поняттями, як надійність та стабільність (рис.1):

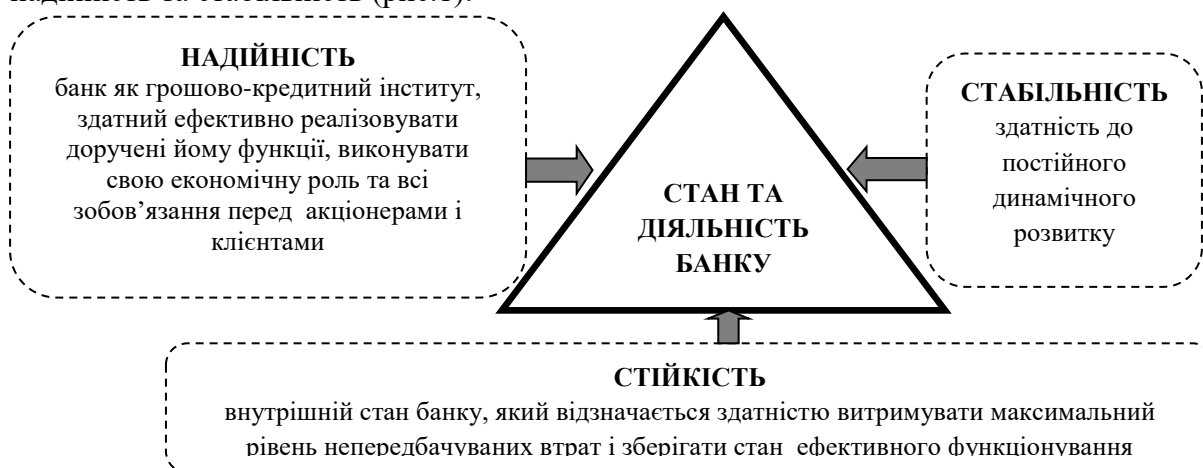

Рисунок 1 – Ознаки, що характеризують стан та діяльність банку (складено автором)

Водночас, Дзюблюк О.В. та Михайлюк Р.В. виділяють декілька підходів щодо визначення сутності поняття «фінансова стійкість» [2, с. 31]:

- як динамічну категорію «системи трансформації ресурсів та ризиків»;
- як відповідність оптимальних значень певних фінансових показників;
- як складову загальної стійкості комерційного;
- асоціюється із ліквідністю і платоспроможністю;
- порівнюють із прибутковістю.

В.В. Пантелеєв та С.П. Халява наголосили, що «своєрідним відображенням стійкого перевищення доходів над витратами і є фінансова стійкість» [5, с. 39].

Існують думки, що стабільність є ширшим поняттям, а стійкість – основою стабільності. З цього приводу О.В. Крухмаль стверджує, що стабільність і стійкість, як характеристики якості фінансово-банківської системи, – досить близькі поняття. Стабільність є постійною якісною характеристикою, а стійкість – це те, що здобувається, змінюється в процесі функціонування [3].

За визначенням Шиллера Р.І. «фінансова стійкість банку виражає узагальнюючу результативність усіх складових його стійкості і вимірюється системою показників, насамперед, обсягом і структурою власних ресурсів, рівнем прибутковості, нормою прибутку на власний капітал, встановленими показниками ліквідності, мультиплікативною ефективністю власного капіталу, обсягом створеної доданої вартості тощо» [7].

Розглянувши підходи до визначення сутності фінансової стійкості банку різних учених, можна пояснити поняття «стійкість» як характеристику стану банку та його фінансових ресурсів.

Висновки. Питання забезпечення фінансовою стійкістю банків є надзвичайно важливим в сучасних кризових умовах. З огляду на це, актуальним є питання визначення поняття фінансової стійкості банків. На сьогоднішній день, думки учених різняться з приводу визначення цього поняття. Відсутність єдиного визначення пояснюється його багатогранністю та складністю.

Ключові слова: фінансова стійкість, надійність, ліквідність.

ЛІТЕРАТУРА

1. Васюренко О.В. Економічний аналіз діяльності комерційних банків : навч. посібн. / О.В. Васюренко, К.О. Волохата. — К. : Знання, 2006. — 463 с.
2. Дзюблюк О.В. Фінансова стійкість банків як основа ефективного функціонування кредитної системи [Текст]: монографія / О.В. Дзюблюк, Р.В. Михайлюк. — Тернопіль: Терно-граф, 2009. — с. 316.
3. Крухмаль О.В. Оцінка фінансової стійкості як динамічної характеристики банку / О.В. Крухмаль // Вісник УАБС. — 2007. — № 1 (22). — С. 75–78.
4. Олійник А.В., Суцук Г.С. Управління фінансовою стійкістю банків. // Вісник Хмельницького національного університету. — 2010. — Т. 4, — № 5. — С. 159–163.
5. Пантелеєв В.П. Фінансова стійкість комерційного банку: проблеми регулювання / В.П. Пантелеєв, С.П. Халява // Банківська справа. — 1996. — № 1. — С. 32–39.
6. Русіна Ю.О. Забезпечення фінансової стійкості комерційного банку. / Ю.О. Русіна, А.Г. Легейда // міжнар. наук. журнал: Экономические науки. — 2015. — № 2. — 87-90.
7. Шиллер Р.І. Фінансова стійкість комерційного банку та шляхи її зміцнення / Шиллер Р.І. — К.: Наукова думка, 2000. — 158 с.